

A

Απόστημα: Εντοπισμένη συλλογή πύου μέσα σε κοιλότητα, η οποία σχηματίζεται από την αποσύνθεση ιστών.

Αρθροσπóρια: Μονογονικά σπόρια Μυκήτων που παράγονται με κατάτμηση των υφών του μυκητύλλιου.

Αυξανόγραμμα: Δοκιμασία με την οποία ελέγχεται η ικανότητα του Μύκητα να χρησιμοποιεί κάποιο σάκχαρο ως πηγή άνθρακα για την ανάπτυξή του. Ο Μύκητας καλλιεργείται σε συνθετικό θρεπτικό υλικό, στο οποίο δεν αναπτύσσεται, γιατί δεν υπάρχει πηγή άνθρακα. Στην επιφάνεια της καλλιέργειας τοποθετούνται δισκία εμποτισμένα το καθένα με κάποιο σάκχαρο. Το τρυβλίο επωάζεται σε θερμοκρασία δωματίου. Ο Μύκητας θα αναπτυχθεί γύρω από το δισκίο που περιέχει το σάκχαρο, το οποίο και χρησιμοποιεί, για να αναπτυχθεί.

B

Βακτηριοφάγοι: Ιοί που προσβάλλουν τα βακτήρια.

Γ

Γένος: Βαθμίδα ταξινόμησης που περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα είδη.

Δ

Διήθημα: Διαυγές υγρό το οποίο λαμβάνεται μετά τη διήθηση.

E

Είδος: Η πρώτη βαθμίδα ταξινόμησης των βακτηρίων.

Εμπύημα: Συλλογή πύου μέσα σε μια κοιλότητα του σώματος.

Εναιώρημα: Διάλυμα μιας στερεάς ουσίας σε υγρό, μέσα στο οποίο τα μόριά της αιωρούνται.

Εξέλκωση: Δημιουργία έλκους.

Επιθηλιακά κύτταρα: Μεγάλα πολυεδρικά κύτταρα, που προέρχονται από το συνδετικό ιστό.

Ερπυσμός: Ιδιότητα ορισμένων βακτηρίων να απλώνονται σε όλη την επιφάνεια του θρεπτικού υλικού.

Κ

Καλλιέργημα: Προϊόν από την καλλιέργεια του βακτηρίου.

Μ

Μικροβιαιμία: Η κυκλοφορία παθογόνων ή μη βακτηρίων μέσα στο αίμα.

Ξ

Ξενιστής: Οργανισμός που φιλοξενεί ή διατρέφει έναν άλλο οργανισμό (παράσιτο).

Π

Πηκτή: Προϊόν που λαμβάνεται από τη μερική υδρόλυση του κολλαγόνου του δέρματος, του συνδετικού ιστού και των οστών των ζώων. Έχει μικρή θρεπτική αξία για τα βακτήρια.

Σ

Σηψαιμία: Η μικροβιαιμία που συνοδεύεται από εμφάνιση τοξικών φαινομένων.

Στέλεχος: Καθαρό καλλιέργημα βακτηρίου που προέρχεται από μια αποικία. Έχει όλες τις βασικές ιδιότητες που χαρακτηρίζει το είδος, διαφέρει όμως σε δευτερεύουσες ιδιότητες.

Υ

Υφή: Νηματοειδής σχηματισμός του Μύκητα που βλαστώνει από το σπόρο.

Φ

Φαγοκύτταρα: Ζωντανά λευκοκύτταρα του οργανισμού (ουδετερόφιλα πολυμορφοπύρρηνα και μακροφάγα του αίματος και των ιστών) που σχετίζονται με την άμυνά του στα βακτήρια και ιούς.

Φλεγμονώδες απόστημα: Απόστημα που συνοδεύεται από οξεία φλεγμονή του υποδόριου ιστού.

Χ

Χλαμυδοσπόρια: Σπόρια Μυκήτων με παχύ διπλό τοίχωμα που βλαστάνουν από τις υφές τους.

Ψ

Ψευδομυκητύλλιο: Υφή που σχηματίζεται από εκβλάστηση πολλών βλαστοσπορίων μαζί.

Μέρος Πρώτο

Εικόνα 2.1	2.2. <i>Staphylococcus aureus</i>
Εικόνα 3.1	3.2. Γενικά είδη
Εικόνα 3.2	3.3. <i>Streptococcus pneumoniae</i>
Εικόνα 3.3	3.4. <i>Enterococcus</i>
Εικόνα 5.1	5.1. Γενικά Εντεροβακτηριακών
Εικόνα 5.2	5.2. <i>Escherichia coli</i>
Εικόνα 5.3	5.5. <i>Klebsiella pneumoniae</i>
Εικόνα 5.4	5.6. <i>Proteus</i>
Εικόνα 6.1	6.2. <i>Mycobacterium tuberculosis</i>
Εικόνα 8.1	8.2. <i>Pseudomonas aeruginosa</i>
Εικόνα 10.1	10.2. <i>Haemophilus influenzae</i>

Μέρος Δεύτερο

Εικόνα 1.1	1.2. Μελέτη υγρών και εκκρίμάτων
Εικόνα 2.1	2.3. Καλλιέργεια πτυέλων
Εικόνα 3.1	3.1. Καλλιέργεια κολπικού εκκρίματος
Εικόνα 3.2	3.1. Καλλιέργεια κολπικού εκκρίματος
Εικόνα 5.1	5.2. Καλλιέργεια ούρων
Εικόνα 5.2	5.2. Καλλιέργεια ούρων
Εικόνα 6.1	6.1. Καλλιέργεια αίματος
Εικόνα 6.2	6.1. Καλλιέργεια αίματος
Εικόνα 8.1	8.2. Μυκητολογική εξέταση δερματικών βλαβών
Εικόνα 8.2	8.2. Μυκητολογική εξέταση δερματικών βλαβών
Εικόνα 10.1	10.1. Μέτρα προστασίας στο μικροβιολογικό εργαστήριο
Εικόνα 10.2	10.1. Μέτρα προστασίας στο μικροβιολογικό εργαστήριο
Εικόνα 10.3	10.1. Μέτρα προστασίας στο μικροβιολογικό εργαστήριο
Εικόνα 10.4	10.1. Μέτρα προστασίας στο μικροβιολογικό εργαστήριο

Μέρος Τρίτο

Εικόνα 1.1	1.21. Ταυτοποίηση των βακτηρίων με API 20E
Εικόνα 1.2	1.21. Ταυτοποίηση των βακτηρίων με API 20E

ΠΙΝΑΚΕΣ

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΣΕ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Μέρος Πρώτο

Πίνακας 2.1	2.2. <i>Staphylococcus aureus</i>
Πίνακας 3.1	3.2. <i>Streptococcus pyogenes</i>
Πίνακας 3.2	3.3. <i>Streptococcus pneumoniae</i>
Πίνακας 3.3	3.4. <i>Enterococcus</i>
Πίνακας 4.1	4.2. <i>Neisseria meningitidis</i>
Πίνακας 4.2	4.3. <i>Neisseria gonorrhoeae</i>
Πίνακας 5.1	5.2. <i>Escherichia coli</i>
Πίνακας 5.2	5.3. <i>Shigella</i>
Πίνακας 5.3	5.4. <i>Salmonella</i>
Πίνακας 5.4	5.5. <i>Klebsiella pneumoniae</i>
Πίνακας 5.5	5.6. <i>Proteus</i>
Πίνακας 5.6	5.6. <i>Proteus</i>
Πίνακας 6.1	6.2. <i>Mycobacterium tuberculosis</i>
Πίνακας 7.1	7.2. <i>Corynebacterium diphtheriae</i>
Πίνακας 8.1	8.2. <i>Pseudomonas aeruginosa</i>
Πίνακας 10.1	10.2. <i>Haemophilus influenzae</i>
Πίνακας 11.1	11.2. <i>Bordetella</i>
Πίνακας 12.1	12.2. <i>Brucella</i>
Πίνακας 13.1	13.2. <i>Clostridium tetani</i>
Πίνακας 14.1	14.2. <i>Vibrio cholerae</i>
Πίνακας 15.1	15.2. <i>Mycoplasma pneumoniae</i>
Πίνακας 15.2	15.3. <i>Ureaplasma urealyticum</i>

Μέρος Τρίτο

Πίνακας 1.1	1.21. Ταυτοποίηση των βακτηρίων με API 20E
-------------	--

ΣΧΗΜΑΤΑ

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΣΕ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Μέρος Πρώτο

Σχήμα 3.1	3.2. <i>Streptococcus pyogenes</i>
Σχήμα 3.2	3.3. <i>Streptococcus pneumoniae</i>
Σχήμα 4.1	4.2. <i>Neisseria meningitidis</i>
Σχήμα 6.1	6.2. <i>Mycobacterium tuberculosis</i>
Σχήμα 7.1	7.2. <i>Corynebacterium diphtheriae</i>
Σχήμα 9.1	9.2. <i>Treponema pallidum</i>
Σχήμα 13.1	13.2. <i>Clostridium tetani</i>
Σχήμα 13.2	13.3. <i>Clostridium perfringens</i>

Μέρος Δεύτερο

Σχήμα 9.1	9.2. Παρασιτολογική εξέταση κοπράνων
Σχήμα 9.2	9.2. Παρασιτολογική εξέταση κοπράνων

Μέρος Τρίτο

Σχήμα 1.1.	1.21. Ταυτοποίηση των βακτηρίων με API 20E
------------	--

ΕΙΚΟΝΕΣ - ΣΧΗΜΑΤΑ

Οι φωτογραφίες έχουν ληφθεί ειδικά για το βιβλίο Μικροβιολογία II στο Μικροβιολογικό Εργαστήριο του Εθνικού Ιδρύματος Αποκατάστασης Αναπήρων (Διευθύντρια Δρ. Ε. Νικολο-πούλου - Ντέρου).

Η δημιουργία σχημάτων και εικόνων έγινε από τις Ευαγγελία και Αθανασία Ντέρου.

AIDS	17, 52, 63, 78
α-αιμολυτικοί Στρεπτόκοκκοι	28
Αεριογόνος γάγγραινα	100
Αιμολυσίνες Σταφυλόκοκκου	23
Αλλόχρωμα κοκκία	69, 71
Αντιγόνα εξωτερικής μεμβράνης της <i>N. gonorrhoeae</i>	42
Αντιγόνα ινιδίων της <i>N. gonorrhoeae</i>	42
Αντιγόνο ελύτρου Κ της <i>E. Coli</i>	48
Αντιτετανικό εμβόλιο	99
Αφροδίσιο λεμφοκοκκίωμα	118
β-αιμολυτικός Στρεπτόκοκκος της ομάδας Α	30
Βλεννόρροια	42, 123
Βλεφαριδικό αντιγόνο Η της <i>E. Coli</i>	47
Βρουκελλώσεις	92, 93
γ-αιμολυτικοί Στρεπτόκοκκοι	28
Γένη Εντεροβακτηριακών	45
Γονοκοκκική ουρηθρίτιδα	42, 118
Γονοκοκκική οφθαλμία	42
Δεοξυριβονουκλεάσες	23, 25, 31
Διάρροια ταξιδιωτών	48
Διφθέρα	70
Διφθερίτιδα	70, 71
Διφθεριτική τοξίνη	70
Δορυφορισμός	81
Είδη κρίκων για εξέταση ούρων	152
Ειδικά αντισώματα σύφιλης	78
Εμβόλιο BCG	65, 66
Εμβόλιο διφθερίτιδας	71
Εντερικές σαλμονελλώσεις	52
Εντεροτοξίνες Σταφυλόκοκκου	24
Εξωεντερικές σαλμονελλώσεις	53
Εξωτερική ωτίτιδα	146
Επιδερμολυτική τοξίνη	24
Ερυθρογόνος τοξίνη του <i>S. pyogenes</i>	31
Κοκκύτης	88, 89
Κυματοειδής πυρετός	92

Λεπρωματώδης λέπρα	65, 66
Μελιταίος πυρετός	92
Μη γονοκοκκική ουρηθρίτιδα	112, 113, 118
Μη ειδικά αντισώματα σύφιλης	78
Μηνιγγίτιδα	39,40
Μικροβιακή δυσεντερία	50
Μόνιμη φυσιολογική Χλωρίδα	16
Νεογνική επιπεφυκίτιδα	118, 149
Οξεία μέση ωτίτιδα	146
Ορολογική τυποποίηση κατά Lancefield	30
Παροδική φυσιολογική Χλωρίδα	16
Πνευμονία άτυπη από <i>M. pneumoniae</i>	110
Πολυμορφισμός	81,163
Προστατίτιδα	112
Πρωτοπαθές σύμπλεγμα	63
Πυοκυανίνη	73, 75
Σαλμονελλώσεις	52
Συγκολλητινοαντίδραση Widal	53
Συγκολλητινοαντίδραση Wright	92, 94
Σύφιλη	78
Συφιλιδική ροδάνθη	78
Σωματικό αντιγόνο Ο της <i>E. Coli</i>	47
Τέτανος	102
Τετανοσπασμίνη	102
Τράχωμα	118, 119
Τριπλό εμβόλιο	89, 99
Τροφική δηλητηρίαση	52, 173
Τυφοειδής πυρετός	52, 53
Υαλουρονιδάση του <i>S. aureus</i>	24
Υαλουρονιδάση του <i>S. pyogenes</i>	31,36
Φυματίνη	65
Φυματινοαντίδραση Mantoux	63,65
Φυματίωση	63,65
Φυματώδης λέπρα	65,66
Χλαμυδιάσεις	118
Χολέρα	106,107

ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ

ADH	Αργινίνη-διϋδρολάση
CDC	Διεθνές Κέντρο Ελέγχου των Λοιμώξεων
CIT	Κιτρικά
Clu	Γλυκόζη
cm	εκατοστό του μέτρου
DNA	Δεοξυριβονουκλεϊνικό οξύ
ENY	Εγκεφαλονωτιαίο υγρό
GEL	Πηκτή
gr	γραμμάριο (χιλιοστό του κιλού)
H₂S	Υδρόθειο
LDC	Λυσίνη d-καρβοξυλάση
min	λεπτό της ώρας
ml	χιλιοστό του λίτρου
mm	χιλιοστό του μέτρου
N	Κανονικότητα
NAD	Νικοτιναμίδο-αδενινο-δινουκλεοτίδιο
ODC	Ορνιθίνη d-καρβοξυλάση
ONPG	β-γαλακτοσιδάση
PCR	Αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης
RNA	Ριβονουκλεϊνικό οξύ
sec	δευτερόλεπτο
TSA	Trypticase Soye Agar
URE	Ουρία
WHO	Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας

Βιβλιογραφία

- Αντωνιάδης Α., Αντωνιάδης Γρ., Λεγάκης Ν., Τσελέντης Ι.:** «Ιατρική Μικροβιολογία», 1ος τόμος, ιατρικές εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη, Αθήνα 1998.
- Αντωνιάδης Α., Αντωνιάδης Γρ., Λεγάκης Ν., Τσελέντης Ι.:** «Ιατρική Μικροβιολογία», 2ος τόμος, ιατρικές εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη, Αθήνα 1999.
- Αρσένη Α.:** «Κλινική Μικροβιολογία και Εργαστηριακή Διάγνωση Λοιμώξεων», τόμοι Ι και ΙΙ, ιατρικές εκδόσεις Ζήτα, Αθήνα 1994.
- Αρσένη Α.:** «Εξετάσεις των υγρών του σώματος. Γενικές εξετάσεις και καλλιέργειες», ιατρικές εκδόσεις Ζήτα, Αθήνα 2000.
- Αρσένη Α.:** «Ιατρική Μικροβιολογία Θεωρία Πράξη», Αθήνα 1982.
- Αρσένη Α.:** «Καλλιέργειες Μικροβίων στη Διαγνωστική των Λοιμώξεων», Αθήνα 1971.
- Αρσένη Α.:** «Γενικές εξετάσεις υγρών και εκκρινμάτων» Αθήνα 1971
- CDC:** Biosafety in Microbiological and Biomedical Laboratories (BMBL) 4th Edition, May 1999
- Δημητρακόπουλος Γ.:** «Εισαγωγή στην Κλινική Μικροβιολογία και τα Λοιμώδη Νοσήματα», ιατρικές εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη, Αθήνα 1987.
- Δημητρακόπουλος Γ.:** «Ιατρική Βακτηριολογία», ιατρικές εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη, Αθήνα 1987.
- Δημητρακόπουλος Γ.:** «Μικροβιολογία ΙΙ», Ίδρυμα Ευγενίδου, Αθήνα 1991.
- Δημητρακόπουλος Γ.:** «Βακτηριολογία», Ίδρυμα Ευγενίδου, Αθήνα 1994.
- E. Jawetz, J. Melnick, E. Adelberg:** «Ιατρική Μικροβιολογία», επιστημονικές εκδόσεις Γρ. Παρισιάνου, Αθήνα 1985.
- Λεγάκης Ν. Ι., Παπαβασιλείου Θ.Ι.:** «Στοιχεία γενικής Βακτηριολογίας», επιστημονικές εκδόσεις Γρ. Παρισιάνου, Αθήνα 1981.
- Μαρσέλου-Κιντή Ο.:** «Ιατρική Μυκητολογία», Αθήνα 1986.
- Μαρσέλου-Κιντή Ο.:** «Εγχειρίδιο Ιατρικής παρασιτολογίας», Αθήνα 1986.
- Μενεγάτου Δ., Κονταξή Π. :** «Εφαρμοσμένη Μικροβιολογία Τροφίμων», εκδόσεις Λιβάνη Αθήνα 1999.
- Μπεζιρτζόγλου Ε.:** «Φυσιολογική Μικροβιακή χλωρίδα του Ανθρώ-

που», Ιωάννινα 1994.

Νικολοπούλου-Ντέρου Ε, Θάνου Ν., Τσιγάρα Ε.: «Υγιεινή Μικροβιολογία», εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα 1999.

Παπαβασιλείου Θ.Ι.: «Ιατρική Μικροβιολογία», 2ος τόμος, Επιστημονικές εκδόσεις Γρ. Παρισιάνου, Αθήνα 1981.

Παπααναγιώτου Γ.: «Ιατρική Μικροβιολογία και Ανοσοβιολογία», εκδόσεις Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1989.

Ενέργεια 2.3.2.: «Ανάπτυξη των Τ.Ε.Ε. και Σ.Ε.Κ.»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ:

Σταμάτης Αλαχιώτης

Καθηγητής Γενετικής Πανεπιστημίου Πατρών

Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο: «Βιβλία Τ.Ε.Ε.»

- Επιστημονικός υπεύθυνος του Έργου:

Γεώργιος Βούτσινος

Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

- Υπεύθυνος του Τομέα Υγείας και Πρόνοιας:

Ματίνα Στάππα, Οδοντίατρος

Πάρεδρος ε.θ. του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου